

Fred – arbete – bostäder! DFFF:s valaffischer från 1940- och 50-talen

Demokratiska Förbundet för Finlands Folk (DFFF, folkdemokraterna) var ett vänsterparti som var aktivt under åren 1944–1990. I detta uppgiftspaket granskar vi partiets politik via deras valaffischer från 1945–1953. Med hjälp av medföljande övningsuppgifter kan eleverna bekanta sig med extremvänsterns visuella och verbala uttryck (propaganda), med vilken partiet lockade sina anhängare till valurnorna. Förutom bildspråket behandlar uppgifterna även det efterkrigstida Finland mer generellt.

Under 1920-, 1930- och 1940-talen fängslades tusentals finländska vänsteranhängare för sina politiska övertygelser. Domarna föll för högförräderi, landsförräderi eller förberedelse till dessa. Med hänvisning till "lag och god sed" upplöste man föreningar och ålade dem med verksamhetsförbud. Publiceringen av tidningar förhindrades med hänvisning till lagparagrafer som förbjöd vanhedrande av regeringen, myndigheterna eller samhällssystemet. Särskild uppmärksamhet fästes vid allt som kunde tolkas som stöd för Sovjetunionen. I det självständiga, vita Finland uppfattades den kommunistiska rörelsen, som verkade på bägge länders territorium, som en representant för främmande makt. De rättigheter som enligt grundlagen tillföll finländska medborgare ansågs därför inte gälla kommunisterna.

I och med det så kallade mellanfredsavtalet som avslutade fortsättningskriget, fick rörelsen sin frihet, såväl fysiskt som ideologiskt. DFFF grundades 1944 som ett förbund för kommunister, socialister och andra demokratiska krafter till vänster om SDP. I stadgarna definierades förbundets syften som "att utgöra en föreningslänk emellan demokratiskt tänkande och på de demokratiska principernas grund verkande medborgare och organisationer, för att klarlägga och fördjupa de demokratiska uppfattningarna bland Finlands folk, samt för att reglera samarbetet mellan dessa och för höjande av folkets ekonomiska välstånd, politiska frihet och bildningsliv."

DFFF blev i valet 1945 riksdagens näststörsta parti med 23,5 procent av rösterna och 49 ledamöter. DFFF satt även i regeringen åren 1944–1948 och var statsministerparti 1946–1948 under Mauno Pekkals ledning. Efter valet 1945 verkade ca 2 500 folkdemokrater i kommunala fullmäktige.

Högstadiet:

Bildkonst: I2 Bildkulturer i omgivningen

Historia: I2 Människor förändrar världen, I4 De stora krigen, I5 Välfärdssamhällets uppbyggnad, I6 Bakgrunden till dagens världspolitik

Gymnasiet:

Bildkonst: KU1 Bilder och kulturer, KU4 Konstens olika världar

Historia: HI1 Människan i en föränderlig omvärld, HI2 Internationella relationer, HI3 Det självständiga Finlands historia

Samhällslära: YH1 Det finländska samhället

Svar:

1.

a) Den röda färgen hänvisar till arbetarrörelsen och den gröna till landsbygden.

b) Förbundet ville förena arbetarna (kugghjulet), lantbrukarna (axet) och intelligentian (boken).

c) 1. sänka skatten på arbetet (öka beskattningen av kapital), 2. förbättra kvaliteten på och tillgången till bostäder, 3. utvidga socialskyddet, 4. sänka arbetslösheten, 5. döma de krigsskyldiga (fascisterna) och avlägsna dem ur samhällslivet.

e) Krigshetsare: USA och dess kapitalistiska bundsförvanter. Fredskrafter: Sovjetunionen och den socialistiska världsordningen.

f) Förstatligande eller socialisering innebär att överföra markegendom i statligt ägande. Med storbolagens marker avsåg man områden som låg i privata företags ägo, både åkrar och obrukade ägor. Gårdarna i Finland var små och många hemman i praktiken obeboeliga. Kravet på mer mark kunde attrahera i synnerhet småbrukare som inte hade tillräckligt för att försörja sin familj, eller obesuttna som drömde om en egen gård. DFFF:s partiprogram krävde inte en kollektivisering av jordbruket (enligt sovjetisk modell), men eftersom partiet starkt stödde Sovjetunionen, antog deras motståndare att DFFF strävade efter samma modell för Finland.

g) Innan de moderna valsedlarna med siffror, hade man en valsedel med samtliga kandidater/kandidatlistor, där den röstberättigade gjorde sitt val genom att dra ett streck i kolumnen för den man röstade på.